

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XXX. Idem (a) Auriensi Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

plene, ac pacificè possidendam: prædicto Decano super hoc perpetuum silentium imponendo.

N O T Æ.

1. (a) *A Ltiſſiod.*] Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc tit. cap. 3. De Decano Altiſſiodorensi, & ejus jurisdictione nonnulla adduxi in cap. 14. de presump.
2. (b) *Hofſienſis Episcopus.*] Hugolinus videlicet Anagninus Comes, qui Innocentio III. successit, & Gregorius IX. dicitus fuit.
- (a) *Servare.*] Legatus enim à latere potest reservare primum beneficium vacaturum, etiam si ejus presentatio speget ad Patronum ecclesiasticum.

cum, ut probavi in cap. licet, de offic. Legati, ubi Commentarium hujus textus dedi.

(d) *Quasi laico.*] Quo casu Legatus etiam à latere non potest derogare Juripatronatus, nec beneficia talis Juspatronatus laicalis conferre; immo et si à Pontifice super his beneficiis rescripta gratis impetrarentur, retineri solent per judices seculares, ut probant Chopinus de sacra Polis, lib. i. tit. 4, Salgado de retent. bullar. 2. p. Salcedo de lege Polis, lib. 2. cap. 7. num. 26. Zypeus ad hunc simil. consult. 4.

(e) *Alexandri PP.*] In c. quod autem, supra hoc in,

CAPUT XXIX.

Idem (a) *Helienſi Episcopo.*

Pastoralis officii. Et infra: Cùm autem sàpe contingat, patronos Ecclesiarum laicos nunc unum, nunc alium ad vacantes Ecclesias præsentare, solicite postulasti per Sedem Apostolicam edoceri, an clericus ad aliquam Ecclesiam à Patrono laico præsentatus, si dicefas an Episcopus ipsum non duxerit admittendum, ex hujusmodi præsentatione aliquid juris assequatur in illa: & si forte idem ad Sed. Ap. (b) appellaverit, & post appellationem ab ipso interpositam, idem Patronus alium curaverit præsentare, ac Episcopus secundò instituerit præsentatum, idem ab ipso merito debeat amoverti. Nos igitur bon. m. (c) Alex. PP. Prædec. n. pro sua reverentia vestigiis inharentes, qui inter præsentatos à laico conditionem possidentis censuit meliorem, dicimus, quod instituto præsentatio secundo loco à laico Patrono robur obtinet firmatis. Veruntamen constituimus, ut Episcopus, qui præsentatum idoneum malitiosè recusavit admittere, ad providendum eidem in competenti beneficio compellatur, quatenus (d) puniatur in eo, in quo ipsum non est dubium deliquisse.

N O T Æ.

1. (a) *Helienſi.*] Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc tit. cap. 4. & in cap. pastoralis, de rescript. ubi alias partes hujus Decretalis concessimus, & præsentem inscriptionem expressuimus.
2. (b) *Appellaverit.*] Sed quomodo appellatione ritè interposita poruit admitti secunda præsentatio, nec ut attentata revocetur, contra adducta

suprà in cap. 1. de appell. Respondeatur, quod licet hæc secunda præsentatio facta fuisset pendente appellatione, non tamē fuit celebrata contra appellationem, quia tunc primò præsentatus appellavit à denegatione institutionis, nonverò penitus secunda præsentatio fieret, ut docuit Balbo in cap. 1. de appellat. num. 48.

(c) *Alexander.*] In cap. quod autem, hoc tit. ubi Commentarium hujus textus dedi.

(d) *Paniatnur in eo.*] Cap. non est, de temp. ord. lib. 6.

CAPUT XXX.

Idem (a) *Auriensi Episcopo.*

Postulasti per Sed. Ap. edoceri, ut cùm Rectores parochialium Ecclesiarum quandoque quosdam præsentent ad suarum Ecclesiarum titulos ordinandos, utrum electio talium ad ipsos Rectores pertineat, vel etiam ad patronos: & si in his patronorum non est requirendus assensus, utrum jus illis salvum remaneat eligendi, ut cùm ipsas Ecclesias vacare contigerit, titulati hujusmodi non sint aliis preferendi. Ad quod f. t. b. respondemus, quod per intitulationem hujusmodi nullum Patronis præjudicium generetur, quin possint alios ad ipsas Ecclesias, cùm vacaverint, præsentare, nisi de patrōni processisset assensu.

NOTÆ.

NOTÆ.

(a) **A**urienſi. Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc tit. cap. final. De Aurienſi Diocesi Gallicia nonnulla notavi in capit. cum causa, de probat.

COMMENTARIUM.

IN hoc textu agitur de intitulatione in Ecclesiis Jurispatronatus, pro cuius expositione plura adduxerunt Covarr. & Lambert. congesti à Barbola in praesenti. Et breviter sciendum est, nonnunquam Parochos, seu Rectores Ecclesiarum parochialium, finere, immo & postulare ab Episcopo, ut alius clericus tanquam socius secum

ordinetur, & instituatur in propria Ecclesia; quo casu, ne beneficium dividatur, constituitur certa portio clero noviter ordinato ex fructibus ipsius beneficii solvenda, cap. cum non ignoret 15. de prebend. cap. 37. de simon. docet Quintanaduenas lib. 3. Ecclesiasticon, num. 19. & jam notavi in cap. 2. de prebend. Dubitatur ergo ab Episcopo Aurienſian quando ad petitionem Rectoris Ecclesiae parochialis Patronum habentis aliquis intitulatus, id est ordinatus erat mortuo Rectori, haberer jus aliquod ad ipsam Ecclesiam? Et respondet Innocent. III. illum nullum jus habere, immo Patronum posse presentare, quem maluerit ad Ecclesiam parochiale vacantem, nisi Patronus consenserit ipsi institutioni; quia tunc defuncto Rectori tenetur illam ratam habere, nec potest eam infirmare.

CAPUT XXXI.

Gregorius IX. Archiep. (a) Eborac.

Transmisæ ad nos tuæ litteræ continebant, quod cum Capitulum Eboracen. Ecclesiam de Gameforde vacantem, in qua jus obtinet patronatus, R. clero concessissent, ipsi postmodum L. clericum tibi ad eandem Ecclesiam præsentarunt, post appellacionem ab eodem R. ad Sedem Ap. interjectam. Et infra: Consultationi tuæ taliter respondemus, quod cum ex vi Jurispatronatus non concessio, sed præsentatio pertineat ad Patronum, præsentatum (si aliquid non oblitat Canonicum) instituere in ipsa Ecclesia poteris, utpote potiorem.

NOTÆ.

(a) **E**boracenſi. De Metropoli Eboracenſi Angliae egri in cap. 2. de reſcript.

COMMENTARIUM.

Praesens Gregorii Decisio ex supra traditis, & saepius in hoc titulo inculcatis facile exponitur. Supponit enim Pontifex, Juspatronatus spectasse ad Capitulum Eboracenſe, & ita ecclesiasticum fuisse, & vacante Ecclesia de Gameforde Capitulum non præsentasse, sed concessisse ipsam Ecclesiam R. qui cum ab Archiepiscopo non admittetur, quia ab eo institutionem non acceperat, ad Sedem Apostolicam appellavit: interim Capitulum

agnoscens virtute Jurispatronatus non concessiōnem, seu collationem, sed tantum præsentationem sibi competere, Lucium ab Archiepiscopo institendum præsentavit. In hoc casu consultus Gregorius decrevit secundum, Lucium videlicet, ut potiorem esse instituendum; nam licet Capitulum ut Patronus ecclesiasticus, si semel præsentasset Rodericum, non posset postea variare, ex traditis supra in cap. quod autem, tamen cum ipsum non præsentasset, sed absoluē ipsi Ecclesiam concessisset, concessio ipsa nulla fuit, & sic non potuit impeditre, quo minus Capitulum Lucium utiliter, & validē præsentasset: & quia ipse in præsentatione primus erat, iubet Gregorius Archiepisc. Ebor. ut ipsum tanquam potiorem instituat, rejecto R. ex traditis supra in cap. 4. hoc tit.

TITULUS XXXIX.

De Censibus, Exactionibus, & Procurationibus.

CAPUT I.

Ex Concilio (a) apud Guarmac.

SANCITUM est, ut unicuique Ecclesiæ unus mansus integer absque ullo servitio tribuatur, & Presbyteri in eis constituti, non de decimis, nec de oblationibus fideliū; non de domibus, nec de atriis, vel de hortis juxta Ecclesiam positis, nec

dg